

Lidt om planeterne

Solen er den planet, som er nærmest jorden. Den drejer om vores galakses - mælkevejsystemets - centrum med ca. 220 km/sek. Det tager den ca. 230 mio. år at komme hele vejen rundt. I solens indre er temperaturen ca. 15 mio. gr.C.

Ø: 1.392.000 km. Massefylde kg/m^3 : 1.410
Afstand fra jorden: 149,6 mio. km.

Merkur har en overflade, som ligner månens. Den er ca. 400 gr. varm på solsiden og minus ca. 170 gr. på skyggesiden. Merkur bevæger sig med meget høj hastighed: 50 km/sek. Den bruger 88 dage på en tur om solen.

Ø: 4.870 km. Massefylde kg/m^3 : 5.430
Afstand fra solen: 57,9 mio. km.

Venus er dækket af et tæt, lyst skylag, som kaster sollyset tilbage. Derfor stråler Venus meget klart - som morgen- eller aften"stjerne". Den har en ca. 450 gr. varm overflade.

Ø: 12.102 km. Massefylde kg/m^3 : 5.240
Afstand fra solen: 108,2 mio. km.

Jorden er 3. planet fra solen. Den er ca. 4,5 mia år gammel. Luften består af 77% kvælstof, 21% ilt og resten er andre luftarter som f.eks. brint. Forskellen mellem højeste punkt og laveste kendte havdybde er ca. 20 km. Den har 1 måne.

Ø: 12.756 km. Massefylde kg/m^3 : 5.515
Afstand fra solen: 149,6 mio. km.

Månen, som ikke er en planet, men netop en måne, er medvirkende årsag til tidevand. Den vender altid samme side mod jorden. Temperaturen er +100 gr. i solbelyste områder og -150 gr. på den mørklagte side.

Ø: 3476 km. Massefylde kg/m^3 : 3.350
Afstand fra jorden: 384.402 km

Mars ses som en klar rødlig "stjerne", der skyldes rødlige jernilte på overfladen. Den

har årstidsskift som jorden, og der er spor af vand på overfladen og dermed mulighed for liv. I 2004 udforskes "den røde planet" grundigt af rumfartøjer ligesom i 1976. Den har 2 måner.

Ø: 6.790 km. Massefylde kg/m^3 : 3.940
Afstand fra solen: 227,9 mio. km.

Jupiter er solsystemets største planet. Den er omgivet af 16 måner og en tynd ring. Man har i ca. 300 år kunnet se en kraftig hvirvelstorm på Jupiter.

Ø: 142.984 km. Massefylde kg/m^3 : 1.330
Afstand fra solen: 778,3 mio. km.

Saturn har et flot ringsystem omkring sig. Ringene består af mange smålegemer, nogle er på størrelse med sandkorn - andre som huse. Udenfor ringene kredser mindst 18 måner. Planeten består mest af gas. Den ville kunne flyde i vand.

Ø: 120.536 km. Massefylde kg/m^3 : 700
Afstand fra solen: 1.427 mio. km.

Uranus opdagedes i 1781. Overfladen er blågrøn pga. metangasser. I 1977 opdagede man fra en flyvemaskine svage ringsystemer om Uranus. Det er klippestykker, der måler ½-1 meter. Den har mindst 20 måner.

Ø: 51.118 km. Massefylde kg/m^3 : 1.300
Afstand fra solen: 2.871 mio. km.

Neptun har også et tyndt ringsystem, og den er også blå pga. metangas. Den blev opdaget i 1846, først vha. en matematisk beregning. Den har 8 måner.

Ø: 49.528 km. Massefylde kg/m^3 : 1.760
Afstand fra solen: 4.497 mio. km.

Pluto er solsystemets mindste og koldeste planet, og blev opdaget i 1930. Den er meget lyssvag, og består mest af frosset vand, metan og ammoniak. Pluto har 1 måne.

Ø: 2.300 km. Massefylde kg/m^3 : 1.100
Afstand fra solen: 5.910 mio. km.